

פסק דין

(הכרעת דין וגזר דין)

הנקבל לומד בפקולטה להנדסה משנת תשס"ה. במסגרת הקורס "אותות חשמליים והלכה חשמלית בתאים" היה על הנקבל להגיש תרגיל מחשב בכתב. מבדיקת התרגיל עלה שהנקבל העתיקו במלואו מתרגיל שהוגש שנה קודם לכן. על פי הנטען בכתב הקובלנה, במעשה זה עבר הנקבל עבירה של הונאה בעבודה והפרת הוראות (עבירות לפי ס' 29.3 ו-29.4 לתקנון המשמעת – סטודנטים (תשס"ח), בהתאמה).

דיון ההקראה הראשון התקיים בפני הממונה על המשמעת דאז, פרופסור שרון חנס ביום 14 באוגוסט 2011. הנקבל הגיע לדיון ההקראה כשהוא אינו מיוצג ולאחר דין ודברים עם הממונה (דאז) החליט לקבל את עצת פרופ' חנס ולקבל ייצוג. מאז פרש פרופ' חנס מתפקידו והוחלף על ידי. לדיון ההקראה החוזרת שנערך בפניי ביום 1 בנובמבר 2011 הגיע הנקבל כשהוא מיוצג. בתגובה להקראה החוזרת השיב הנקבל שהוא מודה בעובדות ובעבירות המיוחסות לו. לפיכך, אני מרשיע את הנקבל בעבירה של הונאה בעבודה והפרת הוראות (לפי סעיפים 29.3 ו-29.4 לתקנון המשמעת).

עיקרו של הדיון בפניי הוקדש לטיעונים לעונש. הנקבל לומד בסמסטר זה את הקורס האחרון בתואר שלו ועל כן עונש של הרחקה בפועל אינו אפשרי עוד. משכך, גדר המחלוקת בין הקובל לנקבל באשר לעונש היה מצומצם למדי. הקבילה ביקשה שמניעת האישורים תתחיל מרגע מתן פסק הדין ועד לתחילת ספטמבר או עד נובמבר 2012 כך שמדובר יהיה בתקופה משמעותית המקבילה לשני סמסטרים (סמסטר ב' וסמסטר קיץ תשע"ב). סנגורו של הנקבל ביקש שהעונש יצומצם לתקופה של ששה חודשים לכל היותר מיום מתן פסק הדין.

במהלך הדיון העידו הנקבל ואמו ופרשו בפניי תמונה עגומה וקשה במיוחד. הנקבל הודה, לקח אחריות והתחרט. אציין, שהנקבל עשה זאת כבר בהקראה הראשונה בפני פרופ' חנס. לדבריו, הרקע הכלכלי הקשה בו מצויה משפחתו והלחץ הנפשי העצום שנילווה לכך הכריעו אותו וגרמו לו למעור. הוריו של הנקבל גרושים מזה 11 שנים והאב אינו מצוי בקשר עם המשפחה ואינו תומך בה. העול הכלכלי נופל כולו על הנקבל ועל אימו, העובדת בעבודות דחק ומרוויחה סכומים זעומים (ראו נ-2). הובאו ראיות בפניי על חובות כבדים בהם מצויה המשפחה ועל הסדר הוצאה לפועל אליו הגיעה האם (ראו נ-3). כמו כן, נאלץ הנקבל לקחת הלוואות כדי

לסייע למשפחתו. במהלך לימודיו פונתה משפחתו מדירתה בשל חוסר יכולת לעמוד בתשלומי שכר הדירה ונאלצה לעבור להתגורר עם הסבתא, דבר אשר הפך את תנאי הלימוד והמחייה של הנקבל לקשים עוד יותר. הנקבל אף חלה בעקבות הלחץ והתנאים הקשים. בתוך כל אלה המשיך הנקבל לעשות את המיטב כדי להמשיך את לימודיו, חרף הצורך להפסיק מדי פעם כדי להתאזן מבחינה כלכלית, ולעבוד בכל העת כדי לפרנס את משפחתו.

את תמונת המצב הקשה ציירה גם אמו של הנקבל בעדותה. היא תיארה בפני את הקשיים היומיים של הנקבל שנאלץ ללמוד במרחב קטנטן עם רעש, ילדים, וללא פינה אישית משלו. כל זאת, תוך לחץ נפשי עצום בשל החובות הכספיים וחוסר הוודאות הנלווים להליכי ההוצאה לפועל כנגד המשפחה.

שקלתי בכובד ראש את המקרה והגעתי למסקנה כי במקרה זה נוטה הכף לקולא וכי למרות שמדובר בהונאה, אין המדובר בהונאה חמורה ויש להתחשב בנסיבות הקשות של הנקבל ומשפחתו ובמאמציו הכנים להמשיך ללמוד תוך התמודדות עם תנאי חיים קשים במיוחד. ראשית, למרות שמדובר בהעתקה מלאה ומוחלטת בלא כל עבודה עצמאית, המדובר בתרגיל בית שמשקלו אך ורק 5% מהציון הסופי ושאינו מהווה תנאי לגשת לבחינה. למרות שמדובר אפוא בהונאה, יש מקום להתחשב בכך שאין המדובר בעבודה סמינריונית או אף בבחינה סופית. השתכנעתי גם בכנות חרטתו של הנקבל אשר נראה רצוף כתוצאה ממעשיו, ועל כך תעיד גם הודאתו המיידית במעשה הן בפניי והן בפני פרופ' חנס, אף כאשר לא היה מיוצג על ידי סגור. השתכנעתי באמיתותן של הנסיבות הכלכליות והמשפחתיות הקשות וכי היה בהן כדי לגבור על נטייתו הטבעית של הנקבל ולהכריעו לבצע את מעשה ההונאה.

במצב הדברים הנוכחי של הנקבל, מניעת אישורים משמעה כהרחקה בפועל. זאת, לפי שבלא אישורים לא יכול הנקבל להציג את הישגיו הלימודיים לגורמים שונים ואף לא את זכאותו לתואר, לכשזו תגיע לו. משכך, לא יוכל לחפש עבודה או לקבל טובות על סמך התואר. במקרה של הנקבל, זהו עונש חמור במיוחד. למרות שתקופת מניעת האישורים אינה חופפת ללוחות הסמסטריאליים באופן מדויק, תקופה של ששה חודשים החל ממתן פסק הדין מקבילה לתקופה של הרחקה העולה על סמסטר אחד ואף מגבילה את הנקבל מעט לאחר סיום סמסטר ב' תשע"ב. למרות שמדובר, כאמור, בחריגה למטה מהרף המקובל, אני סבור שלאור הנסיבות המיוחדות, ראוי לסטות מרף זה ולהקל בעונשו של הנקבל. המעידה החד פעמית והמוגבלת, ההודאה המיידית, החרטה הכנה, והנסיבות המשפחתיות והכלכליות הקשות שמעליהן מנסה הנקבל להתעלות – כל אלה מצדיקים סטייה זו.

לפיכך, אני גוזר את עונשו של הנקבל כדלקמן:

- א. פסילת הקורס והעבודה נשואי הקובלנה.
- ב. הנקבל לא יהיה זכאי לקבל כל אישור מהאוניברסיטה לתקופה של ששה חודשים מיום מתן פסק הדיון, קרי עד ליום ה-12.7.2012.
- ג. הרחקה על-תנאי לתקופה של שנה למשך שנתיים מיום שיחזור הנקבל ללימודים, אם יבחר לעשות כן בעתיד.

ניתן היום, _____, בהיעדר הצדדים.

יפורסם ללא שם התלמיד.

דר' ישי בלנק
הממונה על המשמעת